

Checklist voor de moderator (voor en na de sessie)

1

Voor de sessie

1. Voer een gesprek met de organisator over het doel van de sessie: wat willen jullie bereiken, wat voor team zijn jullie, hoeveel tijd hebben jullie, hebben jullie al een bestaande visie etc. Communiceer dit doel vooraf naar alle deelnemers.
2. Wanneer er reeds een visie op toetsen is vastgelegd, is het handig om deze te kennen/deze vooraf al te bekijken. Print de materialen uit en neem mee naar de sessie:
 - De posters in A3-formaat
 - Per deelnemer een hand-out van de tool in A4-formaat
 - Voldoende stickers voor deelnemers (ongeveer 24 per deelnemer), liefst in 2 verschillende kleuren/vormen
 - De spelregels voor tijdens het gesprek in A3-formaat.

2

Bij aanvang van de sessie

1. Deel de hand-outs van de tool én de stickers uit aan de deelnemers.
2. Hang/leg de posters van de dimensie waarmee je gaat starten op een centrale plek (bijvoorbeeld een grote tafel of aan de muur). Herhaal deze stap steeds voor elke dimensie die aan bod komt.
3. Wijs op de poster aan dat elke component 3 opties heeft om uit te kiezen. Per optie (1, 2 óf 3) vind je een titel, de optie zelf, en een voorbeeld waarom je voor de optie zou kunnen kiezen.
4. Het doel van de sessie is om het gesprek over de inhoudelijke onderwerpen te voeren: ga dus niet zitten op detail- en woordkeuzeniveau. Het gesprek vormt het startpunt voor het formuleren van een visie op toetsen.
5. Stel vooraf, al dan niet samen met de deelnemers, vast waar jullie je op gaan focussen. Gaan jullie de tool volledig doorlopen of slechts bepaalde dimensies? 1 dimensie doorlopen duurt ongeveer een halfuur. De voorkeur heeft altijd het doorlopen van (een groot gedeelte van) de gehele tool.
6. Wijs een notulist aan die de belangrijkste bevindingen meeschrijft. Dit vormt de basis voor een eerste uitwerking van de visie.

3

Na de sessie

1. Zorg dat je op tijd het inhoudelijke gesprek afsluit zodat er voldoende tijd overblijft voor een overkoepelende afronding en het maken van vervolgafspraken.
2. Zoals eerder gezegd: deze tool biedt een start voor het formuleren van een visie. Maak met elkaar duidelijke vervolgafspraken en wat dit nu concreet dus vraagt van de individuele deelnemers.

Dimensie 1

Formatieve en summatieve functie van toetsen - Leren en Beslissen

In deze dimensie staat de balans en samenhang tussen leren en beslissen centraal. Het gaat hier om zowel het monitoren van het leerproces en het geven van feedback, als het nemen van beslissingen over de beheersing van leerdoelen.

Formatieve en summatieve functie van toetsen - **Leren en Beslissen**

Monitoren leerproces en feedback geven (formatieve functie)

Zet 2 kruisjes, één bij de optie die volgens jou het best past voor de **huidige situatie** en één bij de optie voor de **gewenste situatie**.

1. Focus op het eindresultaat

In onze opleiding sturen we vooral op het eindresultaat. We checken tussentijds nauwelijks formeel of de student de stof al beheerst.

Bijvoorbeeld: We gaan ervan uit dat als studenten de lessen volgen, ze klaar zijn voor het tentamen. We zien pas bij de eindbeoordeling wie het wel/niet snapt.

Huidige situatie > Gewenste situatie

2. Inzicht ophalen & feedback geven

Wij organiseren gerichte momenten om te checken wat de student al begrijpt en geven daar feedback op om het leren te verbeteren.

Bijvoorbeeld: De docent laat studenten in de les oefenen, kijkt hoe dat gaat en geeft direct tips (feedback) waarmee de student verder kan, zonder dat er een cijfer wordt gegeven.

Huidige situatie > Gewenste situatie

3. Cyclisch monitoren van het leerproces

Wij verzamelen continu informatie over de ontwikkeling van de student om samen met de student het vervolg van het leerproces te bepalen.

Bijvoorbeeld: We kijken niet naar één momentopname, maar verbinden observaties, oefenwerk en feedback aan elkaar om een rijk beeld te krijgen van waar de student staat en wat de volgende stap is.

Huidige situatie > Gewenste situatie

Notities

Formatieve en summatieve functie van toetsen - **Leren en Beslissen**

Beslissen & Kwalificeren (Summatieve functie)

Zet **2 kruisjes**, één bij de optie die volgens jou het best past voor de **huidige situatie** en één bij de optie voor de **gewenste situatie**.

1. Losstaande beslismomenten

Wij nemen beslissingen per los vak of studieonderdeel. Elk onderdeel wordt apart 'afgetikt' met een cijfer.

Bijv: Een tentamen voor vak A, een verslag voor vak B. De studiepunten zijn direct gekoppeld aan deze losse prestaties.

Huidige situatie > Gewenste situatie

2. Gebundelde beslismomenten

Wij nemen beslissingen over clusters van samenhangende onderdelen. We bundelen vakken tot één besluit.

Bijv: Geen los cijfer voor marketing en financiën, maar één besluit over het project 'Ondernemingsplan' waarin beide vakken samenkomen.

Huidige situatie > Gewenste situatie

3. Overkoepelende beslismomenten

Wij nemen beslissingen over de brede ontwikkeling, overstijgend aan vakken of modules. We beslissen op basis van het totaalbeeld.

Bijv: We nemen pas na een half jaar (30 EC) een besluit. We kijken dan overkoepelend of de student op alle fronten voldoende niveau heeft getoond.

Huidige situatie > Gewenste situatie

Notities

Formatieve en summatieve functie van toetsen - **Leren en Beslissen**

Relatie/samenhang tussen leren en beslissen

Zet **2 kruisjes**, één bij de optie die volgens jou het best past voor de **huidige situatie** en één bij de optie voor de **gewenste situatie**.

1. Gescheiden werelden

Wij houden het leerproces en het beslismoment strikt gescheiden. Oefenen is vrijblijvend en heeft geen directe link met de vorm van het beslismoment.

Bijvoorbeeld: In de les voeren we discussies en doen we opdrachten om de stof te begrijpen. Het beslismoment is een multiple-choice toets die losstaat van die werkvormen.

Huidige situatie > Gewenste situatie

2. Gericht voorbereiden

Wij stemmen feedback en oefenmomenten af op het beslismoment. Het leerproces is ingericht als training om de 'horde' van het besluit te halen.

Bijvoorbeeld: We geven feedback op proeftoetsen of tussenproducten die sterk lijken op het uiteindelijke examen (constructive alignment). Feedback helpt de student een beter cijfer te halen.

Huidige situatie > Gewenste situatie

3. Leren als onderbouwing

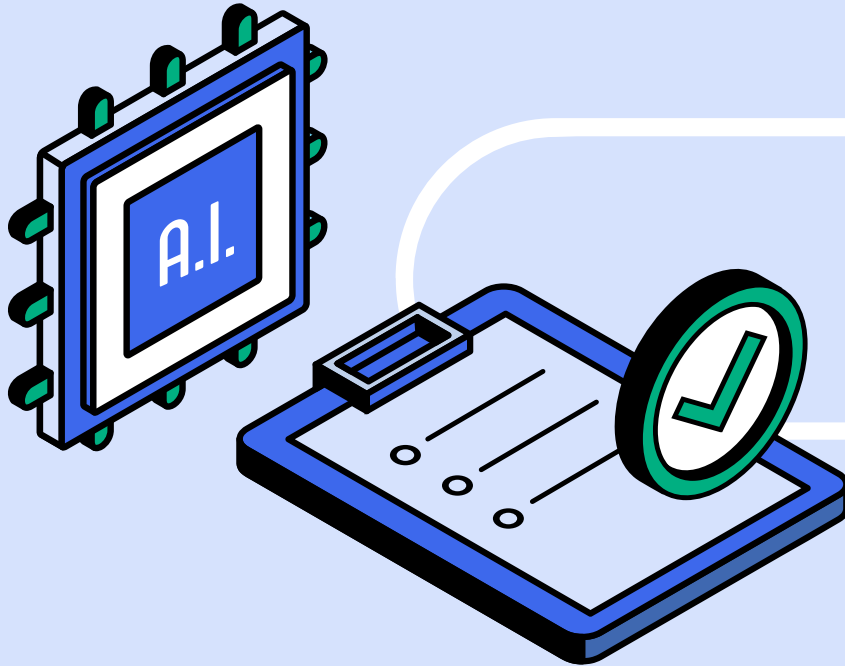
Wij integreren leren en beslissen volledig. De informatie uit feedbackmomenten vormt (stap voor stap) het bewijs voor de uiteindelijke beslissing.

Bijvoorbeeld: Er is geen apart 'tentamen' meer. Alle feedback, opdrachten en observaties uit de lessen worden verzameld (bijv. in een portfolio). Als er genoeg bewijs is verzameld, volgt de beslissing (programmatisch toetsen).

Huidige situatie > Gewenste situatie

Notities

Dimensie 2

AI-bewust onderwijs en toetsen

Deze dimensie richt zich op de rol van AI in het leerproces en bij toetsing. Het gaat om de mate waarin AI wordt gedoogd, gestimuleerd of verplicht, zowel in het leerproces als bij toetsen met een summatieve functie.

De focus ligt op het bewust en verantwoord inzetten van AI, om studenten voor te bereiden op de beroepspraktijk.

AI-bewust onderwijs en toetsen

AI-gebruik in het leerproces

Dimensie

2

Component

1

Zet **2 kruisjes**, één bij de optie die volgens jou het best past voor de **huidige situatie** en één bij de optie voor de **gewenste situatie**.

1. AI-gebruik gedoogd

In onze opleiding gedogen we dat studenten AI gebruiken in het leerproces.

Bijvoorbeeld omdat studenten zelf beslissen of zij AI als hulpmiddel gebruiken.

Huidige situatie > Gewenste situatie

2. AI-gebruik gestimuleerd

In onze opleiding stimuleren we actief en bewust het gebruik van AI tijdens het leerproces.

Bijvoorbeeld omdat het inzicht in de mogelijkheden en grenzen van AI bevordert.

Huidige situatie > Gewenste situatie

3. AI-gebruik verplicht

In onze opleiding wordt het gebruik van AI als leerdoel opgenomen.

Bijvoorbeeld omdat samenwerking met technologie waarschijnlijk dagelijkse praktijk is wanneer de student is afgestudeerd.

Huidige situatie > Gewenste situatie

Notities

AI-bewust onderwijs en toetsen

AI-gebruik bij toetsen met een summatieve functie

Zet **2 kruisjes**, één bij de optie die volgens jou het best past voor de **huidige situatie** en één bij de optie voor de **gewenste situatie**.

1. AI-gebruik niet toestaan

In onze opleiding mogen studenten bij toetsen met een summatieve functie in een gecontroleerde omgeving geen gebruik maken van AI.

Bijvoorbeeld omdat op deze manier hun individuele beheersing van de leerdoelen zonder hulpmiddelen betrouwbaar vastgesteld kan worden.

Huidige situatie > Gewenste situatie

2. AI-gebruik toestaan onder toezicht en verantwoording

In onze opleiding mogen studenten bij specifieke toetsen met een summatieve functie AI gebruiken, mits ze het gebruik van AI volledig transparant maken.

Bijvoorbeeld omdat dit studenten leert AI bewust en doordacht in te zetten, zoals zij dit straks ook in hun beroepspraktijk zullen moeten doen.

Huidige situatie > Gewenste situatie

1. AI-gebruik verplichten

In onze opleiding verplichten we studenten AI actief in te zetten bij toetsen met een summatieve functie, wanneer de leerdoelen daarom vragen.

Bijvoorbeeld omdat we zo zowel het eindresultaat als hun verantwoord gebruik van AI kunnen beoordelen.

Huidige situatie > Gewenste situatie

Notities

Dimensie 3

Flexibilisering van toetsen en studentregie

Flexibiliteit en studentregie staan centraal in deze dimensie. Het gaat om de mate waarin studenten zelf beoordelingsmomenten, de volgorde van toetsactiviteiten en de toetsvorm kunnen bepalen.

Ook leerwegonafhankelijkheid speelt een rol:
kunnen studenten zelf kiezen hoe zij aantonen dat zij de beoogde leerresultaten beheersen?

Flexibilisering van toetsen en studentregie

Beoordelingsmomenten

Zet **2 kruisjes**, één bij de optie die volgens jou het best past voor de **huidige situatie** en één bij de optie voor de **gewenste situatie**.

1. Uitsluitend vastgestelde momenten

In onze opleiding liggen alle beoordelingsmomenten vast in het rooster.

Bijvoorbeeld omdat het dan voor docenten en studenten duidelijk is wanneer de toetsmomenten en herkansingen zijn.

Huidige situatie > Gewenste situatie

2. Deels vastgestelde en deels flexibele momenten

In onze opleiding ligt een deel van de beoordelingsmomenten vast in het rooster. Studenten hebben voor een gedeelte van het programma de mogelijkheid om beoordelingsmomenten zelf te kiezen.

Bijvoorbeeld om studenten ruimte te bieden om te versnellen of te vertragen en het ook werkbaar te houden voor docenten.

Huidige situatie > Gewenste situatie

3. Uitsluitend flexibele momenten

In onze opleiding mogen studenten zelf hun beoordelingsmomenten bepalen.

Bijvoorbeeld om de druk van vaste toetsmomenten weg te halen.

Huidige situatie > Gewenste situatie

Notities

Flexibilisering van toetsen en studentregie

Volgorde

Dimensie

3

Component

2

Zet **2 kruisjes**, één bij de optie die volgens jou het best past voor de **huidige situatie** en één bij de optie voor de **gewenste situatie**.

1. De opleiding bepaalt de volgorde van toetsactiviteiten

In onze opleiding ligt de volgorde van de toetsen in het toetsprogramma vast.

Bijvoorbeeld omdat de toetsen op elkaar voortbouwen en een student eerst een onderdeel af moet ronden voordat een nieuw onderdeel opgestart kan worden.

Huidige situatie > Gewenste situatie

2. De student bepaalt deels de volgorde van toetsactiviteiten

In onze opleiding kunnen studenten voor een deel van het toetsprogramma zelf bepalen in welke volgorde zij toetsactiviteiten doorlopen.

Bijvoorbeeld omdat we als opleiding wel een vaste start en einde van de opleiding willen vastleggen, maar studenten verder vrij zijn in de volgorde waarin ze de opleiding doorlopen.

Huidige situatie > Gewenste situatie

3. De student bepaalt de volgorde van toetsactiviteiten

In onze opleiding kunnen studenten zelf de volgorde van de toetsactiviteiten bepalen.

Bijvoorbeeld omdat de opleiding is ingericht in modules die onafhankelijk van elkaar gevolgd kunnen worden.

Huidige situatie > Gewenste situatie

Notities

Flexibilisering van toetsen en studentregie

Toetsvorm

Dimensie

3

Component

3

Zet **2 kruisjes**, één bij de optie die volgens jou het best past voor de **huidige situatie** en één bij de optie voor de **gewenste situatie**.

1. Opleiding bepaalt toetsvorm

In onze opleiding bepalen wij de toetsactiviteiten in het toetsprogramma.

Bijvoorbeeld omdat het vastleggen van toetsvormen in het toetsprogramma zorgt voor een hogere transparantie en betrouwbaarheid.

Huidige situatie > Gewenste situatie

2. Student heeft beperkte keuze in toetsvormen

In onze opleiding hebben studenten bij sommige onderdelen ruimte om zelf een passende toetsvorm te kiezen, al dan niet uit een menu van toetsactiviteiten.

Bijvoorbeeld omdat er een kennisbasis vereist wordt, maar de opleiding ook wil aansluiten bij de behoeften en ervaring van de student.

Huidige situatie > Gewenste situatie

3. Student heeft volledige keuze in toetsvormen

In onze opleiding hebben studenten altijd de ruimte om zelf een passende toetsvorm te kiezen.

Bijvoorbeeld omdat we studenten zelf regie (agency) willen laten nemen op hun eigen leerproces, hetgeen ze later ook nodig hebben na het afstuderen.

Huidige situatie > Gewenste situatie

Notities

Dimensie 4

Kwaliteit: zorgen en borgen

Deze dimensie richt zich op de kwaliteit van toetsing en hoe deze wordt geborgd. Het gaat om de afweging tussen objectieve meetbaarheid, validiteit en authenticiteit, en de betrokkenheid van het werkveld.

De focus varieert van een sterke nadruk op objectiviteit tot betekenisvolle, praktijkgerichte toetsing.

Kwaliteit: zorgen en borgen

Afweging kwaliteitscriteria toetsing

Dimensie

4

Component

1

Zet **2 kruisjes**, één bij de optie die volgens jou het best past voor de **huidige situatie** en één bij de optie voor de **gewenste situatie**.

1. Nadruk op objectieve meetbaarheid

In onze opleiding vinden we het belangrijk dat toetsing vooral herhaalbaar en controleerbaar is.

Bijvoorbeeld omdat we zeker willen weten dat studenten gelijk en eerlijk beoordeeld worden.

Huidige situatie > Gewenste situatie

2. Afweging tussen toetskwaliteiten

In onze opleiding wordt betrouwbaarheid, validiteit en authenticiteit telkens in samenhang afgewogen, passend bij het leerdoel en de fase van de opleiding.

Bijvoorbeeld omdat sommige onderdelen vragen om meer objectieve meting, terwijl andere juist vragen om praktijkgericht en authentiek toetsen.

Huidige situatie > Gewenste situatie

3. Nadruk op validiteit en authenticiteit

In onze opleiding vinden we het belangrijk dat toetsing vooral betekenisvol is.

Bijvoorbeeld omdat we het belangrijker vinden dat studenten laten zien wat zij in de beroepspraktijk kunnen.

Huidige situatie > Gewenste situatie

Notities

Zet **2 kruisjes**, één bij de optie die volgens jou het best past voor de **huidige situatie** en één bij de optie voor de **gewenste situatie**.

1. Werkveld is beperkt betrokken

In onze opleiding speelt het werkveld een beperkte rol in de totstandkoming van het toetsprogramma.

Bijvoorbeeld omdat de opleiding zich richt op fundamentele kennis en academische vorming, los van directe beroepspraktijken.

Huidige situatie > Gewenste situatie

2. Werkveld is adviserend

In onze opleiding heeft het werkveld een adviserende rol en ontvangen wij van hen input voor het toetsprogramma.

Bijvoorbeeld omdat we willen dat het onderwijs goed aansluit op actuele ontwikkelingen in het beroep, zonder dat het werkveld bepalend is voor de inhoud.

Huidige situatie > Gewenste situatie

3. In co-creatie met het werkveld

In onze opleiding wordt het toetsprogramma samen met het werkveld vastgesteld.

Bijvoorbeeld omdat co-creatie leidt tot betere aansluiting op de praktijk waartoe wij opleiden.

Huidige situatie > Gewenste situatie

Notities

